

SYLABUS (KARTA PRZEDMIOTU/MODUŁU)

Nazwa przedmiotu/modułu (zgodna z zatwierdzonym programem studiów na kierunku) Ochrona lasu - podstawowa		Punkty ECTS 4	Numer katalogowy
Nazwa w j. angielskim Forest protection			
Jednostka(i) realizująca(e) przedmiot/moduł (instytut/katedra) Katedra Łowiectwa i Ochrony Lasu			
Kierownik przedmiotu/modułu Dr hab. Maciej Skorupski prof. nadzw.			
Kierunek studiów leśnictwo	Poziom inżynierskie	Profil ogólnoakademicki	Semestr V
Specjalność -	Specjalizacja magisterska -		
RODZAJE ZAJĘĆ I ICH WYMIAR GODZINOWY (zajęcia zorganizowane i praca własna studenta)			
Forma studiów: stacjonarne		Forma studiów: niestacjonarne	
- wykłady	12	- wykłady	8
- ćwiczenia kameralne	12	- ćwiczenia kameralne	12
- ćwiczenia terenowe	6	- inne z udziałem nauczyciela	4
- inne z udziałem nauczyciela	6	-	
-		-	
- praca własna studenta	60	- praca własna studenta	72
Łączna liczba godzin: 96		Łączna liczba godzin: 96	
CEL PRZEDMIOTU/MODUŁU			
Zapoznanie studentów z zasadami ochrony lasu, założeniami Instrukcji ochrony lasu i Ustawą o lasach.			
METODY DYDAKTYCZNE			
Wykład, pokaz, film			
EFEKTY KSZTAŁCENIA		Odniesienie do efektów kierunkowych	Odniesienie do efektów obszarowych
Wiedza	E1 – student zna definicje, cel i zadania ochrony lasu, E2 – student zna czynniki abiotyczne wpływające na drzewa i drzewostany i ich wpływ na nie, E3 – student zna wpływ ekshalaktów przemysłowych na drzewa i drzewostany, E4 – student zna przyczyny powstawania i rodzaje pożarów warunki sprzyjające ich powstawaniu, metody przewidywania i wykrywania pożarów, profilaktykę, taktykę zwalczania i następstwa pożarów, sposoby zagospodarowanie pożarzysk, E5 – student zna Wpływ rekreacji na drzewa i drzewostany, E6 – student wie jakie szkody w drzewostanach mogą powodować zwierzęta kręgowie i bezkręgowie (roztocze, nicienie, gryzonie). E7 – student zna biologię, ekologię i systematykę Insectivora, Lagomorpha, Rodentia.	L1A_W06 L1A_W10 L1A_W12 L1A_W20	R1A_W02 R1A_W05 R1A_W06 R1A_W08
Umiejętności	E8 – student potrafi określić jaki czynnik niszczący zadziałał na określone drzewo lub drzewostan, E9 – student potrafi rozpoznać gatunki zwierząt po śladach ich żerowania, E10 – student potrafi wytypować drzewostan przydatny do celów rekreacyjnych, E11 – potrafi zaplanować akcję gaszenia pożaru lasu, E12 – student potrafi zdiagnozować stopień zagrożenia gradacjami szkodników i sposoby ich zapobiegania i zwalczania	L1A_U04 L1A_U09	R1A_U05 R1A_U06

Kompetencje społeczne	E13 – student potrafi hierarchizować cele służące do realizacji zadań związanych z ochroną drzewostanów przed działaniem czynników biotycznych i abiotycznych, E14 – student jest świadomy misji wykonywanego zawodu z uwzględnieniem aspektów społecznych i etycznych oraz odpowiedzialności za stan środowiska naturalnego.	L1A_K03 L1A_K04	R1A_K03 R1A_K04 R1A_K05
Metody weryfikacji efektów kształcenia Zaliczenie pisemne Egzamin ustny		Numery efektów E1-12 E1-14	
TREŚCI KSZTAŁCENIA			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Definicja cel i zadania ochrony lasu. 2. Wpływ czynników i zjawisk meteorologicznych na drzewa i drzewostany (światło, temperatura, wiatry, elektryczność atmosferyczna, opady i osady atmosferyczne, gołoledź, wahania poziomu wód gruntowych). 3. Wpływ ekshalatów przemysłowych na drzewa i drzewostany (wpływ na liście, korzenie, glebę leśną i mikroorganizmy glebowe). Wpływ przemysłu wydobywczego na drzewostany (zabór terenów, zmiana stosunków wodnych, deformacja powierzchni, przepisy prawne). 4. Pożary lasów (przyczyny, rodzaje pożarów, warunki sprzyjające powstawaniu pożarów, metody przewidywania i wykrywania pożarów, profilaktyka, taktyka zwalczania pożarów, następstwa pożarów, zagospodarowanie pożarzysk). 5. Wpływ rekreacji na drzewa i drzewostany (pojemność turystyczna, typowanie drzewostanów dla celów rekreacyjnych, przebudowa drzewostanów i ich zagospodarowanie turystyczne, podstawowe urządzenia turystyczne, zasady zbioru owoców runa leśnego, zasady prawidłowego zachowania się w lesie, przepisy prawne). 6. Szkody powodowane w lasach przez kręgowce i bezkręgowce (z wyjątkiem owadów). 7. Nicienie i ich rola w środowisku leśnym. Szkody, zapobieganie i zwalczanie. 8. Roztocze i ich rola w środowisku leśnym. Szkody, zapobieganie i zwalczanie. 9. Przegląd systematyczny drobnych ssaków Polski: Insectivora, Lagomorpha, Rodentia. 10. Szkody powodowane przez gryzonia, zającokształtne i kopytne oraz ich zapobieganie. 11. Prognozowanie masowych pojawów gryzoni, kontrola liczebności oraz zwalczanie gryzoni. 			
Formy i kryteria zaliczenia przedmiotu/modułu Zaliczenie pisemne Egzamin ustny		Procentowy udział w końcowej ocenie 100% 100%	

WYKAZ LITERATURY

1. **Brzeski M.W., Sandner H.** 1974: Zarys nematologii. PWN. Warszawa.
2. **Dominik** i in. 1977: Ochrona lasu. PWRiL. Warszawa.
3. Instrukcja ochrony lasu. ORWLP. Bedoń. 1999.
4. Instrukcja ochrony przeciwpożarowej obszarów leśnych. ORWLP. Bedoń. 1996.
5. **Jaszczak R.** 1999: Monitoring lasów. Wyd. AR. Poznań.
6. **Karlikowski T.** 1975: Pożary lasu. PWRiL. Warszawa.
7. **Kasprzyk S.** 1977: Zagospodarowanie turystyczne lasu. PWRiL. Warszawa.
8. **Kielczewski B., Wiśniewski J.** 1973: Wybrane zagadnienie z ochrony lasu. Skrypt. Wyd. AR. Poznań.
9. **Koehler W.** 1971: Hylopatologiczna charakterystyka lasów Polski. PWRiL. Warszawa.
10. **Koehler W.** 1978: Zarys hylopatologii. PWN. Warszawa.
11. **Krzyszowska-Kostrowicka A.** 1991: Zarys geoekologii rekreacji. Wyd. AKAPIT-DTP. Warszawa.
12. Program państwowego monitoringu środowiska. Państwowa Inspekcja Ochrony Środowiska. Warszawa. 1992.
13. **Pucek Z.** 1984: Klucz do oznaczania ssaków Polski. PWN. Warszawa.
14. **Radecki W.** 1993: Prawo o lasach. Towarzystwo Naukowe Prawa Ochrony Środowiska. Wrocław.
15. **Radecki W.** 1995: Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych – komentarz. Towarzystwo Naukowe Prawa Ochrony Środowiska. Wrocław.
16. Reakcje biologiczne drzew na zanieczyszczenia przemysłowe. Instytut Dendrologii PAN. Kórnik. 1994.
17. **Szukiel E., Misiewicz J.** 1991: Ochrona lasu przed drobnymi gryzoniami. Biblioteczka Leśnika. Warszawa.
18. **Wiler K.** 2001: Ochrona lasów przed pożarami. Szkoła Aspirantów Państw. Straży Pożarnej.
19. **Wiśniewski W.** 2001: Organizacja i technologia gaszenia pożarów lasu. Szkoła Aspirantów Państw. Straży Pożarnej.
20. **Ważyński B.** 1997: Urządzanie i zagospodarowanie lasu dla potrzeb rekreacji. Wyd. AR. Poznań.
21. Życie drzew w skażonym środowisku. Instytut Dendrologii PAN. Kórnik. 1989.